

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Innehållsansvar: Anders Edebo, (anded1), Chefläkare
Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad
Godkänd av: Jessica Schiött, (jessc4), Chefsjuksköterska

Giltig från: 2026-04-10

Giltig till: 2028-04-10

Egenvård – Bedömning

Förändringar sedan föregående version

Omarbetad efter tillkomst av Lag om egenvård 2022:1250 samt Länsgemensam riktlinje för egenvård 2024-07-01.

Sammanfattning

Egenvård är en hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal som har legitimation eller särskilt förordnande har bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan. Rutinen sammanfattar gällande definitioner samt nödvändiga åtgärder förenade med utförande av egenvårdsbedömning.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Sammanfattning	1
Bakgrund och syfte.....	1
Förutsättningar	2
Definitioner enligt Lag om egenvård 2022:1250.....	2
Utförande	3
Uppföljning	5
Relaterad information	5

Bakgrund och syfte

Den 1 januari 2023 trädde lagen om egenvård i kraft. I lagen om egenvård definieras egenvård som en hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och

sjukvårdspersonal som har legitimation eller särskilt förordnande har bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan (egenvårdsbedömning).

När en patient själv eller med hjälp av någon annan utför egenvård är det inte att betrakta som hälso- och sjukvård. Vid utförandet av egenvård gäller därför inte lagar och regler på hälso- och sjukvårdens område. En egenvårdsbedömning enligt lagen om egenvård är däremot hälso- och sjukvård och ska därför göras i enlighet med de lagar och regler som gäller för hälso- och sjukvården.

Exakt vilka åtgärder som kan utföras som egenvård är inte reglerat i lagen utan måste bedömas i varje enskilt fall. Egenvård är därmed inte begränsat till enbart enklare åtgärder utan egenvård kan exempelvis vara såväl ren intermitterant kateterisering, såromläggning eller att ta på stödstrumpor som mer avancerade åtgärder som till exempel hemdialys eller respiratorvård i hemmet.

Från 1 juli 2024 har Västra Götalandsregionen och alla kommuner i Västra Götaland en Läns gemensam riktlinje för egenvård för att tydliggöra huvudmännens ansvar.

I [Arbetsbeskrivning Samverkan vid in- och utskrivnings från slutenvård i Göteborgsområdet](#) har Kommun och sjukvård, Samverkan i Göteborgsområdet fastställt hur egenvårdsbeslut skall dokumenteras och uppföljningsansvar överföras.

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa patientsäkerheten när en åtgärd som normalt utförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, överläts att utföras som egenvård av patienten själv, förälder eller annan lämplig person.

Förutsättningar

Definitioner enligt Lag om egenvård 2022:1250

§2 Egenvård: En hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal har bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan.

§3 Hälso- och sjukvård: En åtgärd för att medicinskt förebygga, utreda eller behandla sjukdomar och skador.

§4 Hälso- och sjukvårdspersonal:
Den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården eller som enligt särskilt förordnande har fått motsvarande behörighet.

§5 När egenvård utförs gäller inte hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Avgränsningar

Dokumentet är avsett för hälso- och sjukvårdspersonal som har legitimation eller särskilt förordnande vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Utförande

Den som bedömer om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård behöver ta ställning till om åtgärden kan utföras på ett patientsäkert sätt. Vid detta ställningstagande skall bedömas om egenvården kan medföra en risk för att patienten skadas. Om tillämpligt skall en egenvårdsbedömning även innefatta nedanstående ställningstaganden.

Delaktighet

Bedömningen om egenvård skall göras i samråd med patienten och utifrån dennes fysiska och psykiska hälsa samt med hänsyn till livssituationen i övrigt. Om patienten behöver en närståendes hjälp för att utföra egenvård är det viktigt att hälso- och sjukvården bedömer om det är lämpligt och om den närstående har praktiska förutsättningar för detta.

Information till patienten

En förutsättning för att patienten ska kunna vara delaktig i sin vård är information. Informationen ska vara individuellt anpassad och den som lämnar informationen ska så långt det är möjligt försäkra sig om att patienten har förstått den lämnade informationen. Om informationen inte kan lämnas till patienten ska den om det är möjligt i stället lämnas till en närstående.

Läkemedel

Om egenvården innefattar läkemedel skall den som ordinerar läkemedlet ansvara för att ordinationen är lämplig, att adekvat information är given samt att läkemedelsbehandlingen följs upp eller avslutas.

Medicinteknik

Om egenvård innefattar medicinteknisk produkt ska vårdgivaren säkerställa att patienten får en produkt som motsvarar hans eller hennes behov, att produkten anpassas till patienten och att behov av anpassningar i patientens hemmiljö identifieras och, vid behov, vidtas säkerhetsåtgärder. Vårdgivaren ska även säkerställa att användaren instrueras och tränas i att använda produkten och att användaren får information om hur produkten ska användas och vilka åtgärder som ska vidtas i enlighet med tillverkarens säkerhetsföreskrifter. Förskrivningen eller utlämnade av en medicinteknisk produkt till patienten ska följas upp och utvärderas fram till dess att behovet upphört.

Dokumentation

Egenvårdsbedömning är hälso- och sjukvård enligt HSL och därmed skall uppgifter dokumenteras om de är av betydelse för en god och säker vård av patienten. När bedömning lett till beslut om egenvård skall detta dokumenteras i Melior under aktivitet Egenvårdsbeslut. I den länsgemensamma riktlinjen för egenvård och i samverkan mellan Västra götalandregionen och kommunerna i Västra Götaland ([Länsgemensam riktlinje för egenvård](#)) har överenskommit att egenvårdsbeslut skall skrivas när den enskilde bedöms kunna ta ansvar för sin medicinska vård och behandling men har behov av praktisk hjälp av annan personal än legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal för att utföra åtgärden. Vidare har överenskommit att vid ansökan om bistånd eller annat stöd skall egenvårdsbeslut bifogas ansökan. Utan egenvårdsbeslut kan inte bedömning om rätt till insats göras och ansökan avslås. I [Arbetsbeskrivning Samverkan vid in- och utskrivnings från slutenvård i Göteborgsområdet](#) har Kommun och sjukvård, Samverkan i Göteborgsområdet fastställt att Egenvårdsbeslut skrivs i huvudjournalen (Melior).

Egenvårdsbeslut

Tillämpliga rubriker skall dokumenteras i patientens journal enligt mall i aktivitet Egenvårdsbeslut i Melior.

1. Vem som beslutat om egenvård.
2. Vilken åtgärd som har bedömts som egenvård.
3. Om patienten själv eller med hjälp av någon annan ska utföra egenvården.
4. Vem som givit information och instruktion om egenvård.
5. Hur information och instruktioner till dem som ska utföra egenvården har givits.
6. Vilken information, instruktion eller åtgärd som givits.
7. Vilka åtgärder som ska vidtas och vem som ska kontaktas, om patienten har drabbats av eller har utsatts för risk att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvården.
8. Vilka åtgärder som ska vidtas och vem som ska kontaktas, om patientens situation förändras.
9. Hur och när bedömningen av egenvården ska följas upp.
10. När en omprövning av bedömningen av egenvården ska göras.

Uppföljning

Den som fattat beslut om egenvård är skyldig att följa upp och om patientens situation förändras eller om den enskilde riskerar att drabbas av skada i samband med utförandet av egenvård ompröva detta. I [Arbetsbeskrivning Samverkan vid in- och utskrivnings från slutenvård i Göteborgsområdet](#) har Kommun och sjukvård, Samverkan i Göteborgsområdet överenskommit att i de fall slutenvårdens öppenvårdsmottagning fortsätter ha behandlingsansvaret för egenvården ansvarar de fortsatt för uppföljningsansvar. Beroende på egenvårdens karaktär kan uppföljningsansvaret ligga på slutenvård, regional primärvård eller kommunal primärvård.

”Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystemet om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från styrdokumentet rapporteras i MedControl PRO.”

Relaterad information

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

Lag (2022:1250) om egenvård [Lag \(2022:1250\) om egenvård | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Socialstyrelsens meddelandeblad Nr 1/2023:

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/meddelandeblad/2023-1-8335.pdf>

Samverkansriktlinje Länsgemensam riktlinje för egenvård <https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/rs6400-302917419-671/native/L%c3%a4nsgemensam%20riktlinje%20f%c3%b6r%20egenv%c3%a5rd%20slutversion.pdf>

[Arbetsbeskrivning Samverkan vid in- och utskrivnings från slutenvård i Göteborgsområdet](#)

Arbetsgrupp

Margareta Bjärnhall, Verksamhetsområde Öron- Näs- och Halssjukvård

Ingemar Blomqvist, Systemförvaltare SAMSA

Harpa Kristinsdottir, Verksamhetsområde Medicin Barn

Julia Philip Wigh, Verksamhetsområde Arbetsterapi och Fysioterapi

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Anders Edebo, (anded1), Chefläkare

Granskad av: Margareta Bjärnhall, (marbj88), Överläkare, Ingemar Blomqvist, (ingbl8), Systemförvaltare, Harpa Kristinsdóttir, (harkr1), Överläkare, Julia Philip Wigh, (julph), Enhetschef

Godkänd av: Jessica Schiött, (jessc4), Chefsjuksköterska

Dokument-ID: SU9771-677637494-773

Version: 2.0

Giltig från: 2026-04-10

Giltig till: 2028-04-10